Rok II. Niedziela, 17 marca 1929. Nr. 11.

# LWOWSKIE WIADOMOŚCI PARAFJALNE

TYGODNIK POŚWIĘCONY ŻYCIU RELIGIJNEMU M. LWOWA

**Adres Redakcji i Administracji:** Lwów, ul. Ormiańska 13. Nr. tel. 24.61. — Godziny urzędowe administracji codziennie od 8—16 z wyjątkiem niedziel i świąt. — Godziny urzędowe redakcji codziennie od 16—18 z wyjątkiem niedziel i świąt.

**Prenumerata** roczna z dostawą do domu wynosi **8 zł.**, kwartalna **2 zł.**, bez dostawy do domu rocznie **5 zł.**, kwartalnie **1·30 zł.** Cena numeru pojedynczego **10 gr.** — Konto czekowe Nr. 151.169 (Bibljoteka Religijna). Prenumeratę przyjmują wszystkie urzędy parafjalne o. łać. we Lwowie, gdzie też można numery odbierać.

## UPOMNIENIE X. ARCYB. JÓZEFA BILCZEWSKIEGO.

Przez lat 33 pracował Ks. Arcybiskup Bilczewski dla Lwowa i Polski południowo-wschodniej z myślą o całości. 10 lat jako profesor dogmatyki na uniwersytecie lwowskim, a 23 jako arcybiskup. Gdy 20 marca 1923 r. odszedł od nas utrudzony, ugięło się pod tym ciosem całe społeczeństwo. Swą cześć, przywiązanie, uwielbienie, miłość wyraziło tłumnym udziałem w pogrzebie. Obrazilibyśmy Szanownych Czytelników, gdybyśmy przypominali dzieła Ks. Arcyb. Bilczewskiego, bo wszyscy dobrze je pamiętają. Ale ośmielamy sie powtórzyć Jego głos z roku 1914, bo, jak wtedy tak i dzisiaj wiele nam powie i do rachunku sumienia pomoże:

„Zbierajcie zasługi na niebo, troszcie się o pokój wewnętrzny! W jaki sposób? W ten sposób, że na warsztacie doskonałego sumienia tkać będziecie każdej godziny i każdej minuty wciąż nowe święte czyny, że we wszystkich trudnościach i przeszkodach, napotykanych w spełnianiu obowiązków, stale kierować się będziecie zasadą apostolską: *Trzeba więcej Boga słuchać, niż ludzi* [1]). *Nic nie możemy przeciw prawdzie, ale wszystko za prawdą* [2]). *Niech raczej wszystko przepadnie, byle sumienie nie ucierpiało, bo wszystko jest ostatecznie doczesnością i ziemią, a sumienie to wieczność, niebo, Bóg. Nie cenmy życia swojego więcej, niż świadectwa dobrego sumienia* [3]).

To każdy z Was, byle tylko chciał szczerze, mocno i wytrwale, przy pomocy Bożej spełnić, przeprowadzić i może i powinien.

Weźmy się też zaraz wszyscy, kapłani i ludzie świeccy, do pracy nad uzdrowieniem naszego sumienia zbiorowego, nad jego udoskonaleniem do tej miary, żeby w każdym sądzie i wyroku swoim, dotyczącym sprawy prywatnej czy pubblicznej, było zawsze wiernym odblaskiem odwiecznego sądu, wyroku i sumienia Bożego.

Gdy nam się uda ten wspólny wysiłek, gdy sumienie nasze publiczne rzeczywiście na te szczyty moralne wydźwigniemy, stanie się, że i dusza narodowa ocali się z dzisiejszego rozdarcia powszechnego, wyniósłszy dla siebie pokój — pokój przeobfity we wszelakie dobra i łaski nieba. Historja zaś nasza, o ile tworzyć się będzie na publicznem sumieniu prawem i świętem, będzie wobec świata historją tylko prawdy, cnoty i sprawiedliwości. A co już nadewszystko: Bogatym w dzieła prawdy, sprawiedliwości i miłości powie Bóg w dzień powszechnej wypłaty: Bojowaliście każdy zosobna i wszyscy razem dobry bój, mając miłość z czystego serca, wiarę nieobłudną i dobre sumienie Chwałą waszą na całą wieczność sumienie wasze.

Błogosławieństwo najobfitsze Trójcy Przenajświętszej, Najdrożsi moi, niech będzie z każdym z Was i z narodem całym.

[1]) Dz. Ap. 5, 29; [2]) 2 Kor. 13, 8; [3]) Dz. Ap. 20, 24.

Bardzo się za mnie módlcie, Ja się za was wszystkich bardzo modlę“.

## Ks. Kardynał Prymas Hlond a sprawa małżeńska.

JEm. Ks. Kardynał Prymas Dr. August Hlond wydał następujący okólnik do księży proboszczów swych archidiecezji w sprawie małżeńskiej:

„Zachodzi niewątpliwie potrzeba jednolitego prawa małżeńskiego w Polsce, bo dzisiejsza różnorodność ustawodawstwa w tym ważnym przedmiocie powoduje niejasność i zamieszanie, a w takich warunkach łatwo o nieporządki i nadużycia. Nie można mieć więc zasadniczych zastrzeżeń co do kodyfikacji jednolitej ustawy małżeńskiej na całą Rzeczpospolitą.

Z troską atoli stwierdzić należy, że z tej sposobności skorzystają koła liberalne i wolnomyślne, by ponowić swój atak na małżeństwo katolickie. W prasie i drogą wiecowej propagandy głoszą i szerzą tylekroć już przez Kościół potępioną teorję, usiłując sprowadzić małżeństwo katolickie do zwykłego kontraktu świeckiego, który można z realnych przyczyn i subjektywnych powodów wypowiedzieć lub przed forum cywilnem zaskarżyć. Powołują sie one w innych dzielnicach na Wielkopolskę i sofistycznie wnioskują, że śluby cywilne i rozwody nie są przecież tak szkodliwe i nie mogą się tak bardzo sprzeciwiać naukom Kościoła, skoro katolickie społeczeństwo wielkopolskie z niemi się oswoiło, a mimo, iż od lat 50 z górą ma obowiązkowe śluby cywilne i możliwość rozwodów, pozostało zdrowsze, niż te dzielnice, w których ani ślubów cywilnych, ani rozwodów nie było.

Chodzi tu o jeden z najbardziej zagrożonych punktów kultury chrześcijańskiej. Toczy się oń walka w całym świecie. Rzecz jasna, że Kościół katolicki nie może się sprzeniewierzyć swemu posłannictwu i musi mimo naporu laicyzmu także to zagadnienie wyświetlać zgodnie z nauką Chrystusową. To też w encyklikach, listach i alokucjach konsystorskich Papieże wieku XX bez zastrzeżeń potępiali pojęcia małżeńskie, niezgodne z zasadami Kościoła, i protestowali w każdym wypadku, gdy rządy lub parlamenty wprowadzały dla katolików śluby cywilne i rozwody. Dziś, gdy ta fala naturalizmu z wyraźnie antychrześcijańską tendencją dociera do nas, jest zaszczytną powinnością pasterską duchowieństwa sprawę małżeństwa katolickiego jeszcze raz jasno ludowi przedstawić. Wszyscy sobie powinni dokładnie zdać sprawę z tego, że w tym przedmiocie nauka Chrystusowa jest jasna i wieczna. Żaden rząd ani żaden prawodawca nie jest uprawniony poprawiać Chrystusa i przekreślać Jego nauki. Katoliccy poddani jakiegokolwiek państwa mają prawo i obowiązek żądać, aby ustawodawstwo cywilne nie gwałciło ich sumień i aby uszanowało także w tym względzie ich religijne przekonania. Nikt z katolików wielkopolskich nie będzie bronił pozostałych tu z czasów zaborczych ślubów cywilnych i rozwodów i każdy będzie wdzięczny za ich zniesienie.

Przepięknie i wyczerpująco omówili już Księża Biskupi małżeństwo katolickie w liście pżsterskim z r. 1921. Dokument ten powinien być znowu odczytany z ambon przy pierwszej sposobności. W komentarzu wskażą wielebni Księża na niebezpieczeństwo bieżącej chwili i zwrócą uwagę na to. że trzeba koniecznie surowym duchem Chrystusowym wypalić na ciele społeczeństwa chorobliwą świerzbiączkę rozwodową gdyż inaczej zamieni się ona wskutek ułomności ludzkiej w nieuleczalnego i śmierciośnego raka. Z upadkiem małżeństwa zginie rodzina i załamie się siła narodu, a Sodoma i Gomora rozpościerać się będą tam gdzie dotychczas kwitły nasze piękne obyczaje.

Tem usilniej trzeba nalegać i tem więcej sprawy pilnować“.

## Katolicka Polska domaga się likwidacji sekty marjawickiej.

Polskie społeczeństwo katolickie, głęboko dotknięte zbrodniami, ujawnionemi w procesie płockim, wystąpiło szeroką falą na terenach swoich organizacji z odpowiednimi protestami, domagającemi się likwidacj szkodliwej dla Państwa i Kościoła sekty marjawickiej.

Do chwili obecnej zgłoszono z poszczególnych terenów następujące ilości protestów:

z diec. Warszawskiej od 614 organizacji, reprezentujących około 150.000 członków.

Z diec. Poznańskiej od 1467 organizacji, reprezentujących około 100.000 członków.

Z diec. Wileńskiej od 272 organizacji, reprezentujących około 48.000 członków.

Z diec. Chełmińskiej od 120 organizacji, reprezentujących około 30.000 członków.

Z diec. Płockiej od 172 organizacji, reprezentujących 30.000 członków.

Z diec. Sandomierskiej od 72 organizacji, reprezentujących około 11.000 członków.

Z diec. Lwowskiej od 76 organizacji, reprezentujących około 11.000 członków.

z diec. Lubelskiej od 132 organizacji, reprezentujących około 12.000 członków.

I z innych diecezji ok. 1000 organizacji, reprezentujących około 110.000 członków.

Razem więc około 500.000 zorganizowanych katolików domaga się zamknięcia sekty.

Dalsze protesty ciągle napływają.

Katolickie organizacje oczekują, iż odpowiednie czynniki państwowe, do których rąk złożony zostaje odnośny memorjał, wejrzą w słuszne ich żądania i poprą je wydatnie.

---

## Z Misyj katolickich.

**Swobodny rozwój chrześcijaństwa w Chinach.** Minister spraw wewnętrznych nowego rządu chińskiego wydał rozporządzenie, które może mieć bardzo wielkie znączenie dla życia religijnego w Chinach, jeżeli, naturalnie, będzie stosowane w praktyce. Rozporządzenie wymienia religje i bóstwa, które w przyszłości wolno będzie wyznawać oraz te, które zostają zakazane. Wśród religji, prawnie dozwolonych, wymienione jest — obok islamu — także chrześcijaństwo. Odtąd pewne bożki pogańskie nie mają prawa do czci publicznej. Świątynie ich mają być wykorzystane dla innych celów.

**Chrzećcijańskie przedstawienie pasyjne w cesarskim teatrze w Tokjo.** Teatr cesarski w Tokjo wystawił w styczniu misterjum pasyjne z Oberammergau, opierając się na książce japońskiej która wyszła z druku w grudniu i którą sprzedają wszystkie księgarnie w stolicy Japonji. Inscenizacje świętego dramatu i gra artystów wywarły na widzach ogromne wrażenie.

„North China Herald" z Szanghaju, omawiając ten fakt, dodaje następującą uwagę: „mimo że chrześcijanie japońscy liczą zaledwie 200.000 osób, obok 48-miu miljonów buddystów i 16-tu miljonów szyntoistów, fakt, że Boże Narodzenie nabiera coraz bardziej charakteru święta narodowego, dowodzi, jaki wpływ zdobywa sobie chrześcijaństwo w tym kraju. W tym roku z okazji Bożego Narodzenia rozdawano wszędzie podarki wszędzie urządzano konferencje, by pokazać, czem jest Boże Narodzenie dla chrześcijan i by mieć możność opowiadania związanych z tem świętem historji i legend".

**Głód i nędza wśród górskiej ludności katolickiej w Albanji.** Katolicka ludność górzystych okolic Albanji dotknięta została straszliwą klęską głodu i nędzy. Zima, jak wszędzie zresztą w Europie, jest tam b. ciężka. W czasie ubiegłych mie-

---

# Ewangelja na V niedzielę Postu.

Jan 8, 46-59.

Onego czasu rzekł Jezus: Kto z was dowiedzie na mnię grzechu? Jeśli prawdę mówię, czemu mi nie wierzycie? Kto z Boga jest, słów Bożych słucha. Dlatego wy nie słuchacie, że nie jesteście z Boga. Odpowiedzieli tedy Żydowie, i rzekli mu; Izali my nie dobrze mówimy, żeś ty jest Samarytanin i czarta masz? Odpowiedział Jezus: Ja czarta nie mam: ale czczę Ojca mojego, a wyście mię nie uczcili. A ja nie szukam chwały swej: jest, który szuka i sądzi. Zaprawdę, zaprawdę mówię wam: Jeśli kto zachowa mowę moją, śmierci nie ogląda na wieki. Rzekli tedy Żydowie: Teraz poznaliśmy, że czarta masz. Abraham umarł i prorocy: a ty powiadasz: Jeśliby kto strzegł mowy mojej, nie skosztuje śmierci na wieki. Izali ty jesteś większy nad ojca naszego Abrahama? który umarł i Prorocy pomarli: Kim się sam czynisz? Odpowiedział Jezus: Jeśli się ja sam chwalę, chwała moja nic nie jest. Jest Ojciec mój, który mię uwielbia: o którym wy powiadacie, iż jest Bogiem waszym: A nie poznaliście go: ale ja go znam. I jeślibym rzekł, że go nie znam, będę podobnym wam kłamcą. Ale go znam i mowy jego strzegę, Abraham ojciec wasz z radością żądał, aby oglądał dzień mój: i oglądał i weselił się. Rzekli tedy Żydowie do niego: Pięćdziesięciu lat jeszcze nie masz, a Abrahamaś widział. Rzekt im Jezus: Zaprawdę, zaprawdę mówię wam: pierwej, niż Abraham się stał,

sięcy letnich susza zniszczyła zasiewy a obecnie nieszczęśni mieszkańcy gór zostali pozbawieni zwykłych swych zarobków, czerpanych z przewożenia węgla i drzewa do Durazzo i Skutari, ponieważ lasy i kopalnie zawalone są śniegiem. Ścigani przez głód i mróz uciekają do miast i błądzą po ulicach, żebrząc i starając się wzbudzić swym losem litość muzułmanów, których sytuacja w Albanji jest daleko korzystniejsza.

**Śmierć b. arcybiskupa Madrasu w Indjach.** Dnia 11 bm. zmarł były arcybiskup Madrasu, Mgr. Jan Aelen. Zmarły dostojnik Kościoła, który dnia 21 grudnia ub. r. obchodził 50-lecie swego kapłaństwa, przyczynił się do niezwykłego rozwoju powierzonej mu archidiecezji. W dniu mianowania jego następcy, Mgra Mederlet'a, archidiecezja ta została podzielona na 3 dystrykty: Madras, Nellora i Bellary, co najlepiej świadczy o pomyślności rządów śp. Mgra Aelen'a.

**Entuzjastyczne przyjęcie w Birmanji delegata apostolskiego Indji.** Delegat apostolski Indji, Mgr. Money, odbywając wizytację misji w Birmanji, przybył do Toungoo, gdzie był powitany wspaniałą iluminacją elektryczną. Toungoo jest siedzibą wikarjatu apostolskiego tego imienia na południu Birmanji wschodniej. Wikarjat jest powierzony pieczy Tow. Misyj cudzoziemskich w Medjolanie. Mgr. Money przybył do Toungoo dnia 14 stycznia wieczorem. Długa aleja ubrana girlandami z liści, upiększonych kwiatami i lampkami elektrycznemi, wskazywała drogę do katedry, której fasada ozdobiona była herbem Mgra Mooneya. Olbrzymi tłum katolików i pogan cisnął się po obu stronach drogi, wznosząc okrzyki na cześć reprezentanta Ojca św. Mgr. Money poświęcił kamień węgielny pod budowę seminarjum, przeznaczonego dla młodych Birmańczyków, którzy chcą się poświęcić kapłaństwu

## Ze świata katolickiego.

**„Osservatore Romano“ przeciwko politycznej ocenie traktatu laterańskiego.** Omawiając w artykule redakcyjnym jednego z ostatnich numerów różnorodne, a dowolne interpretacje układów rzymskich, „Osservatore Romane“ występuje przeciwko wyłącznie politycznemu tłumaczeniu tego wydarzenia, oraz przeciwko krytykom, które nie czekały nawet na ogłoszenie tekstu traktatu.

Kwestja rzymska — pisze ów dziennik — nie była nigdy polityczną, lecz zawsze religijną. Dlatego słowa Papieża należy przyjmować bez sofizmatów i krzywdzącego sceptycyzmu.

Godność i urząd Papiestwa polega na zabezpieczeniu wolności Kościoła, a nie na władztwie politycznem, na ochronie i rozszerzaniu wiary, a nie na układach politycznych. Dlatego jedyną kwestją jest to, czy Kościół osiągnął przy pomocy układów zapewnienie swej swobody i swej niezależności i czy konkordat daje wystarczające w tym względzie gwarancje.

**Katakumby własnością Papieża.** Według oficjalnego doniesienia, odkryte dotychczas katakumby są własnością Stolicy Apostolskiej. Już przedtem na zasadzie milczącego porozumienia badanie katakumb podlegało przewodniczącemu papieskiej komisji dla spraw archeologji chrześcijańskiej. Prawnie sprawa ta nie była wówczas uregulowana, stało się to obecnie.

---

jam jest. Porwali tedy kamienie, aby nań ciskali, lecz Jezus zataił się i wyszedł z kościoła.

### Spowiedź wielkanocna.

Pytanie Jezusa: Kto z was dowiedzie na mnie grzechu, było oszołomiające. Dzisiaj zna je każde dziecko szkolne. Wielu poszło w tem pytaniu nie za niewinnością, wolnością od grzechu, lecz za dowiedzeniem i zdaje im się, że jeśli im czegoś w sądzie nie da się udowodnić, jeśli ich sąd uwolnił, są już ludźmi czci.

Gdzie jednak prowadzi nas to lekceważenie sumienia, to usuwanie w cień wartości charakteru wobec wartości zawodowej? Czy to nie otwiera otchłani przekupstwa wśród wielkich i małych? Czy nie musi przychodzić do ujawniania skandali z lewej i z prawej strony, u góry i u dołu, przy czem szerokie koła obywateli nie tylko tracą swój zapracowany grosz, ale i zaufanie? Czy to wszystko nie krzyczy, by znów sprawa charakteru, sprawa sumienia była pierwszą przy ocenie w zawodzie i towarzystwie? Co jest ważniejsze? Czy to, co on umie? Czy, jaka jest jego uczciwość? Każdy da jedną odpowiedź: Raczej ludzie czystych rąk, niż ludzie z energją, ludzie utalentowani, ale bez poczucia odpowiedzialności.

Tylko Jezus mógł powiedzieć: Kto z was dowiedzie na mnie grzechu. My raczej inne postawmy pytanie: Kto z nas bez winy. Kto przez cały ubiegły rok oddawał Bogu, co boskiego jest? Hołd codziennej modlitwy? Ofiarę prawdziwej, żywej wiary? Dziecięcą

**Zbiorowy list pasterski biskupów argentyńskich w sprawie organizacji katolickich i obrony rodziny.** Episkopat katolicki Argentyny wydał zbiorowy list pasterski, w którym z naciskiem podkreśla konieczność wielkiej rozbudowy i powiększenia liczby organizacji katolickich wszelkiego rodzaju. Biskupi w szczególniejszy sposób zwracają uwagę wiernych na niebezpieczeństwa, jakie zagrażają życiu rodzinnemu w nowoczesnem społeczeństwio, i nawołują swych diecezjan do wierności wobec katolickich tradycji kraju.

**Zbiorowy list pasterski Episkopatu angielskiego w sprawie emancypacji katolików w Wielkiej Brytanji.** Arcybiskupi, biskupi i wikarjusze kapituł Anglji i Walji wydali wspólny list pasterski, poświęcony stuletniej rocznicy przywrócenia katolikom Wielkiej Brytanji wolności religijnej.

**Katolik szefem prasowym rządu chińskiego.** Młody katolik, Franciszek Ksawery Zia, mianowany został szefem prasowym rządu chińskiego. W ubiegłym roku był on jeszcze więźniem politycznym. Po odzyskaniu wolności w redagowanym przez siebie dzienniku publicznie wyznał swą wiarę katolicką i zaznaczył, że podczas pobytu w więzieniu przystępował do sakramentu pokuty i Komunji św. Oświadczenie to dowodzi wielkiej odwagi młodego dziennikarza, ponieważ w czasie, gdy je składał, w świecie urzędowym panował wrogi nastrój wobec chrześcijaństwa i sama nazwa „chrześcijanin" wystarczała, by być usuniętym od wszelkiej służby publicznej.

**Przywrócenie prawnego znaczenia małżeństwa kościelnego we Włoszech.** Wśród wielu spraw, uregulowanych przez konkordat z Włochami, na szczególną uwagę zasługuje przywrócenie po tak długim okresie czasu prawnego znaczenia małżeństwa kościelnego. Uzasadnienie tego faktu ujęte jest w konkordacie w następujących słowach:

„Państwo włoskie pragnie nadać małżeństwu, które jest podstawą rodziny, tę godność, jaka odpowiada katolickim tradycjom narodu".

Żadne z państw, które odjęły sakramentowi małżeństwa wartość prawną, nie miało odwagi naprawienia niesprawiedliwości. Mussolini zrozumiał całą olbrzymią wartość tego sakramentu dla dobra narodu i, jak zwykle w takich wypadkach, nie zwlekając, myśl swoją zamienił w czyn.

**Dzień modlitwy za Ojca Swiętego w Meksyku.** Jak donosi „Osservatore Romano", również i w Meksyku obchodzono uroczyście siódmą rocznicę koronacji Ojca św., naturalnie w sposób, jaki w tym nieszczęsnym kraju jest możliwy. Dziennik „La opinion" w Los Angelos ogłosił wspólny list pasterski Episkopatu meksykańskiego, który m. in. zawiera taki ustęp: „Wśród okrucieństw prześladowania Meksyk otrzymywał od Ojca św. największe dowody Jego troski Ojcowskiej i miłosierdzia. Dlatego, gdy się modlimy za Piusa XI, by Mu okazać naszą cześć, naszą przynależność kościelną, nasze niezłomne posłuszeństwo i naszą wierność, to czynimy to z pełnego serca".

„Wezwany przez Piusa XI modlił się wspólnie dnia 1 sierpnia 1926 r. cały świat katolicki na intencję wolności Kościoła katolickiego w Meksyku i na intencję pokoju, co z pewnością nie pozostanie bez wielkich owoców".

W dalszym ciągu list pasterski przypomina

---

ufność w Bogu? Ufność w zwycięstwo sprawiedliwości i cnoty? Kto zawsze odnosił się do bliźniego, jak do brata i siostry w Chrystusie? Do przyjaciół? Do nieprzyjaciół? Do obcych? Do bogatych? Do ubogich? Kto dla egoizmu nie odstąpił nigdy zasady dobra ogólnego i społecznej sprawiedliwości? Dla własnej wygody, własnej korzyści, jednostronnego interesu stanu? Kto nie poddał się nigdy temu ogólnemu niezadowoleniu i zgorzkniałości? Kto nie ma na sumieniu żadnego zgorszenia, żadnej mowy nierozważnej, żadnego niedobrego słowa, żadnego sądu ostrego? Kto opierał się zawsze ślepej namiętności, a kierował się zawsze rozumem i głosem sumienia?

Powyższe pytania są w związku z spowiedzią wielkanocną, do której wszyscy obowiązani jesteśmy pod grzechem ciężkim. W Sakramencie Pokuty ma znów naprawić się, co było złem, stać zdrowem, co było chorem, wzmocnić, co było słabem. Droga to poważna, bo tu chodzi o duszę i o wieczność. Droga to ciężka! Wymaga ona trudu i przezwyciężenia samego siebie. Droga to gorzka, bo potrzebne na niej upokorzenie. Ale pomimo wszystko droga, którą musi się odbyć. Musi się tę drogę odbyć — dla Chrystusa. Chrystus czeka na nas. Doskonałość Chrystusa zobowiązuje nas. Chrystusa Śmierć-Ofiara nakazuje nam. Chrystusa święty sakrament zaprasza nas. Któż może się sprzeciwić i powiedzieć: Ja nie chcę. Nie, tak nikt nie powie! Pójdziemy wszyscy skruszeni po przebaczenie i dziedzictwo Boże. Amen.

wszystkie objawy opieki papieskiej nad Meksykiem i wyznacza dzień 20 czerwca jako specjalny dzień modłów na intencję Ojca św.

# Z całej Polski.

**Min. Spraw Zagranicznych a 1000-na rocznica męczeńskiej śmierci św. Wacława.** Departament polityczny Ministerjum Spraw Zagranicznych w Polsce wydał do katolickiego duchowieństwa odezwę z związku z urządzanym w r. b. w Pradze czeskiej obchodem 1000 rocznicy śmierci świętego Wacława.

Ministerjum prosi duchowieństwo o informacje w sprawie wszelkich pamiątek, pozostałych po św. Wacławie na ziemiach polskich, są one bowiem poszukiwane przez komitet obchodu, celem urządzenia wystawy pamiątek po Świętym. Chodzi tu również o fotografje kościołów, noszących imię św. Wacława, jak i o fotografje, względnie oryginały obrazów, rzeźb, ołtarzy, dzwonów, książek, sprzętów i t. p. Na podstawie uzyskanych w tej sprawie informacyj komitet obchodu męczeńskiej śmierci św. Wacława mógłby wszcząć u odnośnych władz polskich odpowiednią akcję w celu uzyskania tych pamiątek.

**Rezolucje z wiecu katolickiego w Warszawie w dn. 26 lutego 1929 r.** „Polacy katolicy miasta stoł. Warszawy, zebrani na wiecu, zwołanym w dn. 26 lutego 1929 r., zgodnie z zasadami swojej św. wiary, w obronie rodziny i dobra społecznego potępiają śluby cywilne i rozwody oraz żądają, w myśl Konkordatu, przyznającego Kościołowi katolickiemu prawo rządzenia się własnemi zasadami, żeby dla małżeństw katolickich jedynie rozstrzygającem było katolickie prawo kanoniczne.

Ponadto wzywają wszystkich katolików Polski do uchwalenia podobnych rezolucyj na zwołanych ku temu celowi zebraniach i do przysyłania tychże rezolucyj z dokładnem podaniem miejscowości i liczby uczestników do „Komitetu Obrony Rodziny Katolickiej“ w Warszawie, ul. Miodowa 17.

Przypominają w końcu wyborcom katolikom, że mają obowiązek domagania się od swoich posłów, ażeby w chwili rozstrzygającej głosowali w powyżej wskazanym duchu, a nadto obowiązek wyciągnięcia konsekwencyj przy następnych wyborach względem posłów, nie liczących się w tej zasadniczej sprawie z wolą swoich wyborców“.

**Utworzenie Związku Stowarzyszeń Katolickich diecezji Śląskiej.** W niedzielę, dn. 24 b. m. odbył się w Katowicach zjazd delegatów Stow. Mężów Katol. z całego Śląska, celem założenia Związku, któryby skupił istniejące już Stowarzyszenia, dawał im inicjatywę, kierował ich pracą w myśl Akcji Katolickiej. W zjeździe wzięło udział 110 delegatów, nie wliczając w to przybyłych gości. Do Związku przystąpiło 40 przeszło Stowarzyszeń. Siedzibą Związku są Katowice. Główne zadania Związku są: religijno-moralne udoskonalenie członków, stosownie do ich stanu, a szczególnie w odniesieniu do ich obowiązków rodzinnych, przysposobienie do życia społecznego i publicznego w myśl zasad katolickich, obrona swobody religijnej we wszystkich przejawach życia kościelnego, szerzenie i stosowanie zasad chrześcijańskich w społeczeństwie, oraz popieranie ruchów, zmierzających do spotęgowania życia katolickiego.

Zjazd wysłał depesze hołdownicze do Ojca św. Ks. Kardynała Prymasa Polski, p. prezydenta Rzeczypospolitej, prof. Ignacego Mościckiego i Ks. Biskupa Lisieckiego.

**Związek Śląskich Mężów Katolickich w sprawie małżeńskiej.** Zjazd delegatów Stow. Mężów Katol. na Śląsku wysłał w dniu 26 b. m. do pana prezesa Rady Ministrów, prof. K. Bartla, następujące rezolucje:

„Zjazd Związku Stowarzyszeń Mężów Katolickich diecezji Śląskiej stoi na niezmiennem stanowisku, że prawo, regulujące tak ważny czynnik życia, jak małżeństwo, winno być wprowadzone według myśli tej ludności, która w kraju stanowi olbrzymią jego większość. Katoliccy Mężowie Śląska zawsze żądać będą, by mające być wprowadzone w kraju prawo małżeńskie było oparte wyłącznie na prawie Kościoła katolickiego. W szczególności nie zgodzą się, by we wskrzeszonej ojczyźnie miał być zatarty sakramentalny charakter związków małżeńskich, by miały być wprowadzone śluby cywilne i rozwody.

Od posłów i senatorów, którzy rok temu przed wyborami, wyborcom swoim obiecywali praw Kościoła katolickiego w Polsce bronić, żądamy, aby dziś dane obietnice spełnili i tylko takiej ustawie małżeńskiej swe głosy oddali, która, stojąc na stanowisku katolickiem, wyklucza śluby cywilne i rozwody.

Zjazd wyraża gorące podziękowanie p. prezesowi Rady Ministrów, drowi Bartlowi, za okólnik w sprawie religijnego wychowania młodzieży, protestuje zaś energicznie przeciwko uchwałom Sejmu i Senatu z dn. 19 i 22 czerwca ub. r., skierowanym przeciwko praktykom religijnym w szkole“.

**Choroba Ks. Kardynała Prymasa A. Hlonda.** JEminencja Ks. Kardynał Prymas od czwartku 21. ub. m. znajduje się w szpitalu Sióstr Elżbietanek w Poznaniu. Silna newralgja zmusiła go do szukania pomocy lekarskiej. Przyczyny leżą w zazię-

bieniu, któremu Eminencja uległ w drodze z Wiednia do Dziedzic, jadąc nieogrzanym pociągiem przy wielkim mrozie. W szpitalu do newralgji przyłączyła się jeszcze influenca i zapalenie opłucnej.

Obecnie stan gorączkowy już minął i zapalenie opłucnej pokonane.

W związku z chorobą Ks. Kardynała Prymasa z Watykanu nadszedł telegram następującej treści: „Ojciec św. zasyła życzenia rychłego powrotu do zdrowia oraz błogosławieństwo apostolskie i pragnie wiadomości o stanie zdrowia. Kardynał Gasparri“.

Również Ks. Nuncjusz przesłał telegram z serdecznemi życzeniami szybkiego powrotu do zdrowia.

**Ks. Kardynał Prymas Hlond nie weźmie udziału w pielgrzymce do Ziemi św.** Jak wiadomo, JEm. Ks. Kardynał Prymas Hlond zaniemógł. Ponieważ o wzięciu udziału przez Ks. Prymasa w pielgrzymce do Ziemi św. mowy być nie może, przeto JEminencja uprosił JE. Ks. Biskupa Okoniewskiego z Pelplina na swego zastępcę w prowadzeniu pielgrzymki, która wyrusza ostatecznie 5. kwietnia.

**Akademia papieska w Poznaniu.** W niedzielę dnia 3. b. m., odbyła się na wielkiej auli Uniwersytetu Poznańskiego, mieszczącej 1500 osób, uroczysta akademja papieska z udziałem władz. Akademję zagaił prezes Ligi Katolickiej, prof. Gantkowski. Przemówienie z polecenia i w zastępstwie chorego Ks. Kardynała Prymasa wygłosił dziekan Kapituły Metropolitalnej w Poznaniu, ks. infułat Józef Kłos n. t. „Refleksje o wskrzeszeniu Państwa Kościelnego“.

Część koncertową wypełnił chór archikatedralny pod batutą ks. prof. Gieburowskiego.

Gospodarzem akademji była Liga Katolicka.

**Pielgrzymka młodzieży akademickiej na Jasną Górę na intecję Ojca św. Piusa XI.** W marcowym zeszycie „Prądu“ znajdujemy wezwanie do katolickiej młodzieży akademickiej, aby się zgromadziła na Jasnej Górze w dniu imienin Ojca św.: „Cóż lepszego może akademicka młodzież polska złożyć Ojcu św. w ofierze w roku Jego jubileuszu kapłańskiego, jak własne serce i te uczucia przywiązania do Namiestnika Chrystusowego i Stolicy Apostolskidj, które w nich goreją. Trzeba jednak tym uczuciom dać jakiś uroczysty wyraz wewnętrzny i oto „Odrodzenie“ lubelskie, upoważnione przez komitet wykonawczy, wespół z lubelskiemi Sodalicjami akademickiemi, powzięło myśl zaproponować wszystkim swym oddziałom, nie mniej jak całej katolickiej młodzieży akademickiej, udanie się w pielgrzymce na Jasną Górę na dzień Imienin Ojca św.. które w tym roku wypadają w pierwszą niedzielę maja. Tam u stóp Matki Najśw., w tem sanktuarjum, które Ojciec św. w pierwszej swej encyklice po wzniesieniu na Stolicę Apostolską tak serdecznie wspomina, złożymy Panu Jezusowi, gdy w Komunji św. wstąpi do dusz naszych, nasze życzenia dla Ojca świata chrześcijańskiego, polecając wszystkie intencje Jego ojcowskiego serca Miłosierdziu Bożemu i wstawiennictwu Bożej Rodzicielki Marji“.

Dodajemy, że niedziela pierwsza maja jest zarazem świętem Matki Boskiej jako Królowej Korony Polskiej. Tym sposobem uroczystość papieska zbiegnie się z uroczystością narodową, co niewątpliwie przyczyni się do powodzenia pielgrzymki. Dzięki tej pielgrzymce będą mogli oddać cześć i okazać przywiązanie do Stolicy Apostolskiej i obecnego Papieża ci, którzy nie będą mogli wziąć udziału w pielgrzymce do Rzymu.

---

# KRONIKA LWOWSKA.

## KALENDARZ KOŚCIELNY.

MARZEC — 1929.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 17 | N | **5. Czarna** | 4 | **G. Syrop. Hł. 8.** |
| 18 | P | Edwarda | 5 | Konona m. |
| 19 | W | Józefa Obl. | 6 | S. S. 42 Mucz. |
| 20 | S | Joachima, Eufemji | 7 | Wasyłyja |
| 21 | C | Benedykta op | 8 | Fteofyłakta |
| 22 | P | Oktawiana | 9 | S. S. 40 Mucz. |
| 23 | S | Wiktorjana | 10 | Kondrata m. |

## UROCZYSTOŚĆ ŚW. JÓZEFA.

**Z okazji uroczystości św. Józefa nie wolno urządzać żadnych zabaw. Z tego też powodu nie będzie ks. Arcybiskup przyjmować żadnych próśb o pozwolenie na ślub w dzień św. Józefa lub w jego wigilję.**

**Niedziela Czarna.** Od V Niedzieli Postu do Wielkiego Piątku krzyże w kościele zasłonięte są fioletową materją. Oznacza to coraz większy ból i smutek przy rozważaniu Męki Pana Jezusa.

**Post.** Przekonujemy się, że wielu ludzi, nie pamiętając o danych dyspenzach, o czem pisaliśmy, nie wie obecnie o obowiązujących postach. Przypominamy, że mięsa nie wolno jeść tylko w piątki Wielkiego Postu i w Wielką Sobotę do południa. Tłuszczów zwierzęcych jako omasty można używać we wszystkie dni, a więc i w piątki.

**W szóstą rocznicę śmierci ś. p. Ks. Arcybiskupa Józefa Bilczewskiego odbędzie się w bazylice metropolitalnej łac. we środę, dnia 20 bm. o godzinie 9 żałobne nabożeństwo, na które wiernych zaprasza kapituła ob. łac.**

**Rekolekcje w kościele OO. Jezuitów.** W poniedzlałek 18 marca do soboty 23 marca o godz. 7 wieczorem dla panów i słuchaczy wyższych uczelni. Wspólna Komunja św. w niedzielę 24 marca o godz. 8-ej rano.

**Rekolekcje w kościele św. Mikołaja dla mężczyzn** zaczynają się 18 marca o godz. 6-tej wieczorem.

**Rekolekcje w kościele św. Antoniego** odbędą się od 17 do 23 marca. Codziennie kazanie o 7. wieczorem z litanją do Imienia Jezus, cząstką Różańca i błogosławieństwem Najśw. Sakramentu. Spowiedź św. w sobotę 23 marca o 3. Komunja św. w niedzielę Palmową o 7. rano.

**Z parafji św. Elżbiety.** W niedzielę 17 marca odbędzie się staraniem Ligi katolickiej przy kościele św. Elżbiety wykład Dyr. Bronisława Duchowicza: Co szkodzi zdrowiu? Część II; w niedzielę 24 marca Dyrektora Jana Baygera: Życie i czyny Tadeusza Kościuszki.

**Rekolekcje Wielkopostne w Bazylice Metropolitalnej** rozpoczynają się w poniedziałek, 18 bm. o godzinie 7 wieczorem i trwać będą do soboty, 23 bm. włącznie. Nauki rekolekcyjne wygłaszane będą codziennie o godzinie 7 wieczorem, po nauce błogosławieństwo Najśw. Sakramentem. Spowiedź rekolekcyjna w sobotę od godziny 6 rano; po południu od godziny 3 do godziny 10. Komunja św. generalna w niedzielę palmową w czasie Mszy św. o godzinie 8.

**W niedzielę palmową o godz. 10 Najprzew. Ks. Arcybiskup Dr. Bol. Twardowski** dokona poświęcenia palm, następnie poprowadzi procesję. Po procesji uroczysta Msza św., w czasie której trzej księża odśpiewają (z chórem kleryków) t. zw. „Passję“ czyli „mękę Pana naszego Jezusa Chrystusa“ według św. Mateusza“. Kazania nie będzie. W czasie sumy Najprzew. Ks. Arcypasterz w pontyfikaljach prezyduje na tronie.

**Z parafji św. Antoniego.** Uroczysta wotywa do św. Józefa odbędzie się dnia 19/3 o godz. 8. w kaplicy św. Józefa dla członków Bractwa św. Barbary i Dobrej śmierci.

**Towarzystwo Pań św. Salomei** — urządza rekolekcje dla Pań z inteligencji od 18—23 marca codziennie o godzinie $^1/_2$5—$^1/_2$6 — w kościele św. Mikołaja.

**Liga parafjalna przy kościele św. Mikołaja** na posiedzeniu Wydziału 11 marca uchwaliła, by celem uczczenia 50 lecia Kapłaństwa Ojca św. Piusa XI rozdać najuboższej dziatwie w ochronkach i szkołach powszechnych w obrębie parafji 130 książeczek do modlenia i wyasygnowano na ten cel 200 zł.

**Wystąpili z Kościoła katol.** Anna Marja (2 im.) Zimnal ur. w Krakowie 24/I 1895 r. stanu wolnego, urzędniczka prywatna, zamieszkała we Lwowie ul. Żulińskiego 4, wystąpiła z Kościoła katol. 25/II 1929 r. Magistrat L. 34992/29.

---

# Zapowiedzi.

### Od 2/III do 9/III 1929.

**W parafji św. Marji Magdaleny.** 1) Miciek Jan, Kazimierz, (2im.) Zdrowie 7., Duda Julja. Ziemiałkowskiego 1. — 2) Ligęza Andrzej, Wronowska 10. Dobrowolska Karolina, Wronowska 10. — 3) Huk Kazimierz, Podzamcze 11. Sroka Marja Potockiego 49. — 4) Sydorowicz Franciszek, Lenartowicza 7. Hybonaka Kornela, L. Sapiehy 29. — 5) Głowaczewski Antoni, Na Błonie 24. Guga Marja Zadwórzańska 19. — 6) Nikiel Jan, św. Marcina. Cyran Walerja Chodkiewicza 3. — 7) Cisło Grzegorz, Wronowska 3. Białek Katarzyna, Lenartowicza 3.— 8) Gąska Antoni, Dunin-Borkowskich 8a. Teluk Marja, Dunin-Borkowskich 8a.

**W parafji św. Antoniego.** 1) Franciszek Bober, Lwów, ul. Cetnarowska 41. Helena Czajkowska. Lwów, ul. Cetnarowska 41. — 2) Henryk Koniecko Kowel. Marja Hejnowicz, Lwów, ul. Krupiarska 2a. — 3) Leon Rybczyński, ul. Akademicka 22. Józefa Tuziak, ul. Hausnera l. 4. — 4) Stanisław Sawiński, Pawłosiów ad Jarosław. Władysława Szuszyńska (chwilowo) Lwów, Piekarska 19. 5) Ludwik Iwanowski, Lwów, Piaskowa 11. Anna Krowalów, ul. Łyczakowska 34.

**W parafji św. Marcina.** 1) Zawiło Antoni, Zamarstynowska 62. Gulówna Walerja, Wyspiańskiego 25. — 2) Huk Kazimierz, Podzamcze 11a, Sroka Marja, Potockiego 49. — 3) Nikiel Jan, Łokietka 6. Cyran Walerja, Chodkiewicza 3. — 4) Markowski Władysław, Zamarstynów, Wąska 24. Dombrowna Eugenia, Zamarstynów, Błotna 694. — 5) Dżumyk Józef, Źródlana 62. Pórska Natalia, Źródlana 62.

**W parafji św. Mikołaja.** 1) Wojciech Gosztyła w Borysławiu. Anastazja Humeniuk, u. Romanowicza 10. 2) Walenty Trojan, Persenkówka. Barbara Kureń, 29 listopada 30. — 3) Józef Dobrowolski, ul. Gródecka 131. Genowefa Bartel, ul. Zyblikiewicza 30. — 4) Piotr Cichowicz, z Brazylji. Marja Saławaga, ul. Friedrichów 2.— 5) Mikołaj Duda, ul. Panieńska 34., Marja Rychlewska ul. Dąbrowskiego 2.

**W parafji św. Andrzeja (OO. Bernardynów).** 1) Stanisław Królikiewicz, Ochronek 3. Nadzieja Płoszczańska, Konopnickiej 12. — 2) Alfons Gackowski, Ludwikówka. Helena Kłosowska, Akademicka 11. — 3) Michał Tuziak, Sygniówka, Józefa Grabowska, Żulińskiego 5. — 4) Karol Dziubka, Zielona 51. Anna Radomska, Bilińskich 28.

**W parafji sw. Elżbiety.** 1) Dr. Wiktor Paweł Nechay de Felscis, Teresa Marja Małgorzata (3 im.) Sędzimir, ul. św. Teresy 12. — 2) Kuśnierz Włodzimierz, i Marja Górecka, ul. Król. Jadwigi 24. — 3) Kawik Kazimierz i Zofia Gołębiowska, ul. Bogdanówka 83. — 4) Podolecki Józef i Karolina Müller, ul. Dzieci Lwow. 18.— 5) Fiałkowski Mikołaj i Stefanja Hnatyk, ul. Gródecka 127. — 6) Zborowski Ludwik i Czesława Kremer, ul. Gródecka 127. — 7. Papierzański Zygmunt i Janina Wrona, ul. Bogdanówka 63. — 8) Dziubka Karol i Anna Radomska, ul. Bilińskich 28. — 9) Stojowski Tadeusz i Janina Szybiak, ul. św. Teresy 24. — 10) Głowaczewski Antoni i Marja Guga, ul. Na Błonie 24a. — 11. Drezdeń Edward i Stefanja Łotocka, ul. Gródecka 131.

**W parafji św. Anny.** Władysław Link — Rozalja Kataryna. — Edward Urbanik — Marja Świrska. — Włodzimierz Kuśnierz — Marjanna Gorecka. — Józef Podolecki — Karolina Müller — Michał Koch — Marcela Droń. — Bronisław Grzebieniowski — Helena Sobowska. Stefan Fill — Janina Kapral. — Jozef Böhm — Marja Łukawska. — Wojciech Dąbek — Stefanja Hymon. — Leopold Rösler — Anna Nowosielska.

**W parafji N. P. Marji Śnieżnej.** 1) Lahita Ernest, w Munkaczu — Czechosłowacja. Budźko Helena, ul. Pilnikarska 10. — 2) Nieświatowski Zygmunt, ul. Kopcowa 4. Korostil Michalina, ul. Hoffmana 8. — 3) Suchomel Adam, ul. Skarbkowska 1. Herman Elżbieta, ul. Turecka 3.

## ODPOWIEDZI REDAKCJI.

**WP. St. Her.** Nie zamieścimy. Za spełnienie obietnicy będziemy wdzięczni.

---

Kierownik pisma i Red. odp.: X. Dr. Teofil Długosz. — Nakł. Tow„ Bibljoteka Religijna“ z zasiłkiem XX. Proboszczów.
Z Drukarni Tow. „Bibljoteka Religijna“ pod zarządem Jana Przyszlaka — Lwów, Ormiańska 13. Tel. 24-61.